

Rezultati tristranske raziskave o trajnostnem prometu

V petek, 14. junija 2002, so v Vaduzu (Lihtenštajn) predstavili regionalno raziskavo o trajnostnem prometu v Gornji Renski dolini, v kateri so avtorji predlagali sedem paketov ukrepov, na podlagi katerih bi zagotovili trajnostni prometni sistem in možnosti za reševanje problemov na regionalni ravni.

[Več na strani 1](#)

Srečanje okoljskih ministrov z nemškega jezikovnega območja

Danes so se v avstrijskem Innsbrucku srečali ministri za okolje iz Nemčije, Lihtenštajna, Avstrije in Švice ter spregovorili o dveh temah: Alpski konvenciji in problematiki tranzitnega prometa. [Več na strani 2](#)

Očistimo gorsko krajino

Okoljska organizacija Mountain Wilderness (MW) organizira od 24. do 26. avgusta 2002 v sodelovanju z Narodnim parkom Mercantour čistilno akcijo na območju, ki je bilo nekdaj vojaški poligon. Cilj akcije je poleg renaturacije območja tudi obveščanje tistih, ki so odgovorni za postavitev takih objektov.

[Več na strani 3](#)

Rezultati tristranske raziskave o trajnostnem prometu

V petek, 14. junija 2002, so v Vaduzu (Lihtenštajn) predstavili regionalno raziskavo o trajnostnem prometu v Gornji Renski dolini, v kateri so avtorji predlagali sedem paketov ukrepov, na podlagi katerih bi zagotovili trajnostni prometni sistem in možnosti za reševanje problemov na regionalni ravni. Pri tem sta poudarjena čezmejni vidik (Avstrija, Lihtenštajn, Švica) in tesno sodelovanje na regionalni in nacionalni ravni. Nekaj bistvenih izjav o predviden razvoju območja (do leta 2020), ki je bil predmet raziskave:

- Promet se bo v naslednjih letih povečal za 30 % do 40 %, rast notranjega prometa bo večja kot rast tranzitnega prometa, zato bodo nastale večje obremenitve okolja, več bo zastojev v prometu.
- Da bi razbremenili poselitvena območja, je treba zgraditi nove dovoze.
- Učinki razbremenitve pri predoru Letze – projekt izgradnje predora južno od Feldkircha v Avstriji s priključkom na avtocesto – se nanašajo samo na središče Feldkircha.
- Z gradnjo ceste S18, ki bo povezovala Avstrijo in Švico in bo speljana pod obvoznico mesta Dornbirn, bo dosežen 20- do 40-odstotni upad vozil dnevno na širšem območju. Ker ne bo več tranzitnih voženj težkih tovornjakov skozi mesto, bo to za kraj pomenilo občutno razbremenitev.

Član vorarlberške deželne vlade Manfred Rein ugotavlja, da rezultati omenjene raziskave potrjujejo ustreznost prometne politike v Vorarlbergu, lihtenštajnska prometna ministrica Rita Kieber-Beck pa je poudarila, da se je njihova vlada jasno opredelila proti gradnji predora Letze. „Prostorsko planiranje v Švici je sprevidelo, da mora na obmejnih območjih razvoj prometa usmerjati v tesnem sodelovanju z deželami, ki so udeležene pri tovrstnih projektih,“ je izjavil Pierre-Alain Rumley, direktor Švicarskega zveznega urada za prostorski razvoj.

Raziskavo sta naročila Švicarski urad za razvoj okolja in Oddelek za promet Kneževine Lihtenštajn. Avstrijska zvezna dežela Vorarlberg je pri izdelavi raziskave sodelovala s spremljevalno projektno skupino.

Viri: Tiskovno in informacijsko središče Kneževine Lihtenštajn, Tiskovna služba dežele Vorarlberg. Gl. tudi prispevek o projektu gradnje predora Letzte v 9. št. alpMedia (<http://www.alpmedia.net>).

Vsebina

Rezultati tristranske raziskave o trajnostnem prometu.....	1
Srečanje okoljskih ministrov z nemškega jezikovnega območja.....	2
Alpska konvencija: prvo zasedanje delovne skupine za prometni protokol.....	2
Pobude za preprečevanje naravnih nesreč.....	2
Skupni projekt Koroške in Furlanije-Juljske Krajine za odvajanje odpadnih voda.....	2
Vodi za distribucijo električne energije sedaj pod zemljo.....	3
Očistimo gorsko krajino.....	3
Italija: Malpensa 2000 ogroža Ticinski park	3
u.nets ali čezmejno spodbujanje podjetij.....	3
O tem in onem.....	4
Prireditve.....	4

Srečanje okoljskih ministrov z nemškega jezikovnega območja

Danes so se v avstrijskem Innsbrucku srečali ministri za okolje iz Nemčije, Lihtenštajna, Avstrije in Švice ter spregovorili o dveh temah: Alpski konvenciji in problematiki tranzitnega prometa.

Ministri so ob tej priložnosti poudarili, da je Alpska konvencija pomemben mednarodni instrument, s pomočjo katerega je mogoče doseči trajnostni razvoj na ekološko občutljivem območju, ki je izpostavljen tranzitnemu prometu in njegovim negativnim vplivom. Nujno potrebno je zato čim prej ustanoviti stalni sekretariat Alpske konvencije, s čimer bi podprli izvajanje Alpske konvencije in njenih protokolov. Z ozirom na dejstvo, da naj bi bil ta dokument vzor drugim, bi bilo treba podpreti tudi dejavnosti, s pomočjo katerih bi prenesli izkušnje Alpske konvencije na druga občutljiva območja.

Druge točke dnevnega reda so bili konkretni izvedbeni ukrepi protokolov Alpske konvencije, možnosti, kako pripraviti Evropsko skupnost k podpisu prometnega protokola ter vloga Italije in Alpske konvencije na socialnem in kulturnem področju.

Prav tako so ministri spregovorili o globalnih vprašanjih podnebne politike, o pripravah na svetovni vrh o trajnostnem razvoju v Johannesburgu, o rezultatih konference pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti ter o regionalni okoljski problematiki. □Vir: Sklepna stališča ministrov ob srečanju v Innsbrucku.

Alpska konvencija: prvo zasedanje delovne skupine za prometni protokol

Na konferenci okoljskih ministrov alpskih držav, ki je potekala 31. oktobra 2002, je bil sprejet sklep o ustanovitvi delovne skupine za izmenjavo informacij o izvajanju prometnega protokola. Po več kot poldrugem letu se je skupina 18. junija 2002 prvič srečala v Meranu v Italiji, a samo za nekaj ur.

Del gradiva za razpravo so udeleženci dobili v roke šele na samem zasedanju, recimo povzetek poročila o dejavnostih posameznih držav pri izvajanju protokola, ki naj bi bilo predloženo na naslednji konferenci okoljskih ministrov novembra meseca. Po razpravi o poročilu je bil izdelan predlog mandata za delovno skupino, tako da bo le-ta sploh vedela, kaj mora početi v prihodnje.

Pobude za preprečevanje naravnih nesreč

Leta 1999 so v Alpah obilne padavine sprožile na tisoče plazov, smrtnih žrtev je bilo več kot sto, materialne škode pa za nekaj milijard. Trenutno nastajajo izven alpskega območja, v Švici in Franciji različne pobude, ki se ukvarjajo s problematiko naravnih nesreč.

Združeni narodi želijo k zmanjšanju naravnih nesreč prispevati s predlogom mednarodne strategije (ISDR), v kateri so najpomembnejši cilji podpora interdisciplinarnemu sodelovanju, ustanavljanju omrežij, nadaljnjem oblikovanju in izpopolnjevanju znanstvenih spoznanj o vzrokih in vplivih naravnih nesreč. Glavni instrumenti strategije so t.i. Inter-Agency Task Force, sekretariat ter obsežna spletna stran (<http://www.unisdr.org/>, v angl.).

V Švici so Interkantonalno združenje za pozavarovanje, Kantonalne zavarovalnice za zavarovanje zgradb in Nacionalna komisija za naravne nesreče organizirali konferenco z naslovom „Naravne nesreče kot izziv: ali smo kos ogroženju?“ Konferenca bo 21. avgusta 2002 v Neuchâtelu v Švici. Več informacij na spletni strani: <http://www.irv.ch> (v nem.) ter <http://www.planat.ch> (v nem./fr./it./angl.).

Francija pa je skupaj z regijo Alpe-Rona razvila računalniški program GASPARE, ki je namenjen upravljanju administrativnih postopkov v zvezi z naravnimi nesrečami. Vsebuje karte in informacije o preventivnem delovanju na tem področju ter bazo podatkov, ki je dostopna prek interneta. Več informacij: <http://www.environnement.gouv.fr/> (v fr.), charly.vignal@environnement.gouv.fr. Poleg tega so v Toulousu ustanovili tehnični center za preprečevanje visokih voda.

Neurje v Alpah povzročilo železniško nesrečo

© Ges. F. ökologische Forschung, München

Skupni projekt Koroške in Furlanije-Juljske Krajine za odvajanje odpadnih voda

V Celovcu so včeraj, 20. julija 2002, politiki iz avstrijske dežele Koroška in italijanske dežele Furlanija – Julijska krajina, ki so pristojni za okoljsko področje, predstavili nov projekt, ki se financira v okviru programa Interreg IIIA iz sredstev Evropske unije. Cilj projekta je skupen monitoring in skupno upravljanje z omrežjem za odvajanje odpadnih voda. Razvili naj bi skupen standard, ki bi upošteval interese okolja v smislu trajnostnega razvoja. Načrtovano je, da se izvajanje projekta v prihodnje razširi na celotno ozemlje Italije kakor tudi na sosednjo Slovenijo. Koroški deželni minister Georg Wurmitzer razmišlja celo o možnosti, da bi izdelane metode uporabili v celotnem evropskem prostoru. Prav tako pa tudi Alpska konvencija poziva podpisnice, da „ohranijo in obnovijo naravno kakovost voda in vodnih ekosistemov“. Vir: Tiskovni urad Furlanije-Juljske Krajine

Vodi za distribucijo električne energije sedaj pod zemljo

V francoskem Narodnem parku Ecrins so zaključili projekt odstranitve 70 električnih drogov, ki so bili postavljeni v dolini Haut-Vénéon. Trenutno so električni vodi položeni pod zemljo na dolžini 7 km, kar tudi zagotavlja varnejšo oskrbo z energijo v vaseh, ki so odvisne od nje. Ogroženi del doline je dejansko izpostavljen nevarnostim plazov. Zaradi takega varnostnega ukrepa se je gorski krajini na tem območju uspelo „znebiti“ električnih drogov, ki so jih postavili pred pol stoletja.

Leta 2001 je francosko elektroenergetsko podjetje EDF obnovilo 9100 km električnih vodov. Od srednjenapetostnih vodov, ki so bili na novo položeni na 5280 km, so jih zakopali na dolžini 4130 km. Zelo pomembni so bili pri tem zlasti varnostni argumenti, kajti po velikem neurju leta 1999 je brez električne energije ostalo kar milijon gospodinjstev. Številni električni stebri se močnim sunkom vetra niso mogli upreti – zadosten razlog za EDF, da se odslej naprej v večjem obsegu odloča za polaganje vodov pod zemljo. Tako naj bi do leta 2015 iz krajine odstranili polovico nadzemnih vodov.

Vir: Letno poročilo EDF za leto 2001 (<http://www.edf.fr>, v fr./ang.) in Dauphiné libéré, 13.6.2002

Očistimo gorsko krajino

Okoljska organizacija Mountain Wilderness (MW) organizira od 24. do 26. avgusta 2002 v sodelovanju z Narodnim parkom Mercantour čistilno akcijo na območju, ki je bilo nekdaj vojaški poligon. Cilj akcije je poleg renaturacije območja tudi obveščanje tistih, ki so odgovorni za postavitev takih objektov.

Akcija organizacije Mountain Wilderness „Očistimo našo gorsko krajino!“ je nastala v Franciji leta 2001. Zastarele naprave, ki so še ostale v naravi, bodo med čistilno akcijo popisali in odstranili. Popisovati bodo pomagali tudi sprehajalci, ki bodo v poseben obrazec, ki je objavljen na internetu, lahko vpisali mesta, ki jih je še treba očistiti. V letu 2002 se akcija v sodelovanju z zavarovanimi območji nadaljuje, saj je zagotovljeno proračunsko financiranje. Pri izvajanju akcije se bo mogoče opreti na analizo obstoječega stanja, priročnik za razstavitve naprav in predloge ukrepov, ki bi dolgoročno preprečili, da bi se v gorski krajini nakopičilo preveč zastarelih naprav.

Problem zastarelih naprav poznajo marsikje v Alpah, sicer pa o tem govori tudi protokol o turizmu, ko od podpisnic zahteva, da predvidijo izdajo novih obratovalnih dovoljenj in koncesij za žičnice, razstavitve in odstranitve naprav, ki se ne uporabljajo več. Vir: <http://perso.wanadoo.fr/mountain.wilderness/> (v fr.)

Italija: Malpensa 2000 ogroža Ticinski park

Nenadzorovan razvoj milanskega letališča Malpensa 2000, zlasti še gradnja tretje vzletne in pristajalne steze, sta preživetje Ticinskega parka postavila na hudo preizkušnjo, za katerega sedaj obstaja nevarnost, da bo postal območje pristajalnega in vzletnega zračnega koridorja.

Da bi ohranili zadnji naravni koridor med Alpami in morjem, je za 23. junij 2002 v Milanu sklicana tiskovna konferenca, ki se je bo udeležil tudi podpredsednik parka ter predsednik v odstopu, ki želi s svojo prisotnostjo opozoriti ne resnost položaja.

Organizatorji tiskovne konference govorijo o „dramatičnem položaju“, obrnili pa so se tudi na evropske in nacionalne inštitucije, s čimer poskušajo ustaviti gradnjo tretje vzletne in pristajalne steze.

Za podporo in informacije: g. Oreste Magni, Ekološki inštitut doline Ticina, e-naslov: orestemagni@tiscalinet.it. Daniele Porcini, Koordinacijski odbor za nadzor in preverjanje projekta Malpensa 2000, e-naslov: coomxp2000@libero.it.

Ali bo nebo nad Ticinskim parkom kmalu izgledalo kot na sliki?

© Ges. F. ökologische Forschung, München

u.nets ali čezmejno spodbujanje podjetij

V četrtek, 13. junija, je potekala v avstrijskem Dornbirnu zaključna predstavitev projekta z naslovom „u.nets“ (Mreže podjetij), katerega cilj je spodbujanje malih in srednjih podjetij na območju Alpskega Rena – Bodenskega jezera in Visokega Rena.

Nosilci projekta so visokošolske ustanove Visoka strokovna šola Vorarlberg (Avstrija), Visoka strokovna šola Lihtenštajn in Univerza v St. Gallnu (Švica), ki dajejo na razpolago tisto platformo, na kateri si upravljavci mreže izmenjujejo inovativne rešitve, podjetniki pa jih lahko predstavljajo.

Financiranje je bilo zagotovljeno v okviru programa IIIA s sredstvi strukturnih skladov Evropske unije. Načrtovane so nove pobude, s katerimi se bo projekt nadaljeval.

Več informacij na spletni strani: <http://www.unets.org/> (v nem.).

Vir: Tiskovni urad Zvezne dežele Vorarlberg

O tem in onem

Program CADSES v okviru pobude IIIB: približevanje Evropske unije Vzhodu

Program CADSES v okviru pobude Interreg IIIB namenja 233 milijonov evrov za spodbujanje uravnoveženega in skladnega razvoja Evropske unije ter čezmejnega sodelovanja. Program CADSES - Central Adriatic Danubian South-Eastern European Space - predvideva sodelovanje med območji, ki pripadajo Avstriji, Italiji in Nemčiji kot državam članicam EU ter Sloveniji kot državi kandidatki. Vsi javni in zasebni nosilci iz tega prostora lahko v času od 15. junija do 31. junija 2002 vložijo predloge projektov.

Program CADSES ima naslednje prioritete: spodbujanje zasnov prostorskega razvoja ter socialne in ekonomske kohezije; razvoj učinkovitih in trajnostnih transportnih sistemov ter izboljšanje dostopa do informacijske družbe; promocija in upravljanje krajine, naravne in kulturne dediščine; sodelovanje na področju varovanja okolja, upravljanja virov in preprečevanja naravnih nesreč. Vir: Tiskovni urad zvezne dežele Tirolska. Več informacij na spletni strani: http://europa.eu.int/comm/regional_policy/interreg3/abc/voletb_de.htm

„Gorski svetovi“: revija filmov iz gorskih regij

Trigon-Film je v počastitev mednarodnega leta gora organiziral predvajanje filmskega ciklusa in tako bodo od začetka junija v Švici in Lihtenštajnu v različnih krajih prikazali 25 filmov v izvirniku z nemškimi in francoskimi podnapisi. Filmski cikel se bo zaključil februarja prihodnje leto.

Filmi vodijo gledalce v različne gorske krajine po svetu, med drugim v Kurdistan, Armenijo, na Japonsko, pa tudi na Tirolsko in v Švico. Naročnik projekta je Direkcija za razvoj in sodelovanje (DEZA).

Programski zvezek lahko naročite na spletnem naslovu <http://www.trigon-film.org/> (v nem./ fr./angl.) ali na tel. št. +41 56 430 12 30.

Nemčija: mini elektrarne na gorilne celice za električno energijo in toploto odlikovane z modrim angelom

Komisija za podeljevanje okoljskega znaka je na svoji seji 13. in 14. junija 2002 sprejela sklep o določitvi novih pravil za podeljevanje znaka mini elektrarnam na gorilne celice za električno energijo in toploto. Moduli tovrstnih elektrarn na plin in tekoča goriva lahko sedaj prejmejo zaradi energetske učinkovitosti poseben okoljski znak, saj proizvajajo električno energijo in hkrati izkoriščajo nastalo toploto. Tako bistveno prispevajo k zmanjšanju okoljskih obremenitev, ki jih povzroča ogljikov dioksid, ter porabe primarnih virov energije. Območje veljavnosti „modrega angela“ se omejuje na module z manj kot 30 kilovati električne moči.

Mini elektrarne na gorilne celice za električno energijo in toploto omogočajo učinkovito in decentralno zagotavljanje električne energije, kar je bistvenega pomena za Alpe, za katere je značilna razpršena poselitvena struktura.

Znak za okolje „modri angel“ je najstarejša oznaka proizvodov in storitev, ki so skladni z zahtevami varstva okolja in potrošnikov. Leta 1977 so sprejeli pobudo o njegovi uvedbi, ki so jo dali takratni zvezni minister za notranje zadeve in deželni ministri za okolje. Modri angel upošteva pri nakupovanju približno polovica Nemcev.

Vir: <http://www.blauer-engel.de/> (v nem./angl.).

Južna Tirolska: presoja vplivov na okolje na mreži

Na spletnem naslovu <http://www.provinz.bz.it/umweltagentur/ecobrowser> (v nem.) ponuja Mreža občanov Južne Tirolske nov spletni naslov, na katerem se je mogoče seznaniti z naravo in krajino na Južnem Tirolskem. Ciljna skupina so zlasti vsi projektanti, ki morajo pri načrtovanju projektov opraviti tudi presojo vplivov na okolje. „Ecobrowser“ jim ponuja informacije o vseh pomembnih okoljskih temah, kot so vode, viri, raba tal, kataster plazovitih območij, načrt kolesarskih poti in smučišč. Uporabnik lahko podatke in kartografske vsebine presname na domač računalnik. Lahko jih prilagodi lastnim potrebam in jih nadalje obdeluje. Južna Tirolska že dlje časa ponuja storitve spletnih brskalnikov Geobrowser, Urbanbrowser in Landbrowser, ki delujejo na enak način (gl. št. 6 glasila alpMedia, <http://www.alpmedia.net>)

Prireditve

Mednarodna konferenca: „Gore, okolje, ki koristi zdravju/The mountain, environment for health“:

20. – 22. junij 2002, Asiago (Italija). Teme konference: medicinski vidiki gorskega turizma, prehranjevanje v gorah, medicina na daljavo. Organizira: Deželni odbor Benečije. Program in nadaljnje informacije: <http://www.keycongress.com/folderino/folderino.asp> (v ital.).

Razstava: „Sunweek 2002“

21. – 30. junij 2002, Milano (Italija). Najpomembnejše prizorišče za obnovljive vire energije in sončno energijo v Italiji, številni tuji razstavljalci. Informacije: <http://www.sunweek.it/> (v ital., angl.).

31. konferenca francoskega krovnega združenja za varstvo okolja France Nature Environnement (FNE): „Na poti k trajnostnemu in zaželenemu razvoju? Rio 92 ali kateri so konkretni izvedbeni ukrepi?“

22. junij 2002, Pariz (Francija). Primeri iz gorskih območij.

Več informacij: <http://www.fne.asso.fr/actualite/actualite.htm> (v fr.).